

LJILJANA KOLENIĆ (Osijek)

TVORBA OSOBNIH IMENA U GRAMATICI MARIJANA LANOSOVIĆA IZ 1795.

Gramatika franjevca Marijana Lanosovića prvi je put objavljena 1778. g. u Osijeku pod naslovom „*Neue Einleitung zur Slavonischen Sprache*.“ Drugo je izdanje izišlo 1789, pod istim naslovom i neprerađeno. Treće je izdanje izišlo 1795. u Budimu. To je treće izdanje prerađeno i prošireno i s izmijenjenim naslovom: „*Anleitung zur Slavonischen Sprachlehre*.“ Sva tri izdanja Lanosovićeve gramatike nakon same gramatičke građe sadrže i rječnik, obrasce razgovora i pisama. Uz rječnik nalazi se i popis imena. U prva dva izdanja popis se imena nalazi iza rječnika, u dijelu knjige pod naslovom „*Anhang der vornehmsten Namen der Personen, Festtäge, wie auch geistlichen und weltlichen Würden, die in Deutschen von der slavonischen Sprache abweichen*.“ Dakle, ovaj dio knjige sadrži najprije popis imena, a zatim imena blagdana (npr. *das Fest des Heil, Josef*, ovo Jozipovo; *sveti Jozip*) te duhovne i svjetovne časti Lanosovićeva vremena (npr. *der Pfarrer*, ovi Xupnik, Parok).

Popis imena u trećem, prerađenom izdanju gramatike franjevca Marijana Lanosovića nalazi se također u drugom dijelu knjige pod naslovom „*Anhang zu der Slavonischen Sprachlehre von den vornehmsten Namen der Personen, Festtäge, geist = und weltlichen Würden, und anderen nothwendigen Benennungen mit mehreren Gesprächen und verschiedenen deutsch = illyrisch = und ungarischen Briefen*.“ Ovdje se popis osobnih imena nalazi u dijelu knjige što još sadrži obrasce razgovora, nazive blagdana, duhovne i svjetovne časti, obrasce pisama.

Govorit ću o tvorbi osobnih imena u trećemu izdanju Lanosovićeve gramatike jer je broj imena u tom izdanju veći nego u prva dva. U sva tri izdanja natuknička je riječ njemačka, zatim slijedi domaće ime, odnosno uglavnom više domaćih imena. U trećem je izdanju dodano i mađarsko ime. Npr. *Hans*, *Ivsha*, *Janko*, *Iveta*, *Ivfa*, *János*. Njemačke su natuknice poredane ne baš uvijek posve pravilnim abecednim redom, kao npr. u nizu *Cunegundis*, *Coleta*, *Christophorus*, *Colmas*, *Cyrellus*, *Cecilia*... U trećem izdanju ponekad se uz istu natuknicu javlja više domaćih imena nego u prva dva. Npr., u prvom izdanju pod natuknicom *Andreas* zabilježeno je *Andria*, a u trećem izdanju pod istom natuknicom piše *Andria*, *Andro*. Ili, u prvom izdanju s. v. *Anna*

zapisana su domaća imena *Anna, Annica*, a u trećem izdanju s.v. *Anna* zabilježeno je *Anna, Annica, Annufhka*. U trećem izdanju Lanosovićeve knjige nalazimo s. v. *Gott — Bog*, s. v. *Engel — Angejo*. Toga u prva dva izdanja nema. U trećem izdanju pod natuknicom *Johannes Christoft* zabilježeno je *Ivan Zlatousti*. Ni toga imena u prva dva izdanja nema. Već je rečeno da domaćih imena uz jednu njemačku natuknicu ima više. (Izuzetak je u tom smislu npr. natuknica *Lieferl, Lischen, Lifette* gdje su za natuknicu zapisana čak tri imena, a na desnoj strani, dakle na mjestu domaćih imena samo su dva — *Betica, Lizika*.) Autor ništa ne govori o tome koje je od domaćih imena osnovno, a koje je izvedeno. Lanosović ne daje nikakve informacije ni o tome koje je ime od navedenih umanjena, koje je uvećanica ili pak pogrdnica. Osnovno ime ne mora biti na prvom mjestu u nizu. Npr. pod natuknicom *Bernardinus* nalazimo *Bernjo, Bernjak, Bernardin*. Ili, s.v. *Benedictus* zapisano je *Beno, Benedik*. Uz neke natuknice osnovno ime i nije zapisano, bar ne u onom obliku u kojem bismo ga očekivali. Tako, s.v. *Agatha* stoji *Agica, Aga* (nema *Agata*), ili s.v. *Anastafia* piše samo *Staxa* (nema *Anastazija*).

(Dalje ću u ovom članku pisati domaća imena transkripcijom a originalnom sam grafijom u prvom dijelu željela dati što jasniju sliku Lanosovićeve imenara).

O tomu koja su domaća imena umanjena možemo u nekim primjerima zaključiti prema njemačkim natuknicama. Naime, uz natuknicu *Elifabeth* zapisano je *Beta, Liza, Elizabeta*. (Uvijek izostavljam mađarsko ime koje se nalazi zadnje u nizu). Uz natuknicu *Elifabeth* zapisana su skraćena imena i osnovno ime, a uz *Lieferl, Lischen, Lifette* zabilježene su umanjene *Betica, Lizika*. Ili, uz *Johannes* dolaze neutralna imena (osnovno i skraćeno), a uz *Hänschen* umanjene.

U vezi s nekim osnovnim imenima još valja zabilježiti da je Tomo Maretić u radu „Jezik slavonskih pisaca“ zapisao: „Prema lat. završetku — *ius* u vlastitijeh imena imaju slav. pisci u nom. sing. dvojako: *-ijo* i *-ija*; na pr. *Basilijo* i *Basilija, Demetrijo* i *Demetrija, Hilarijo* i *Hilarija, Ignacij* i *Ignacija* itd. Ostali padeži obično se tvore prema nom. na *-ija*...“¹ U Lanosovićevoj knjizi iz 1795. takva imena završavaju na *-ija: Dimitrija, Vasilija, Gligorija*.

Evo sada popisa sufiksâ za tvorbu muških osobnih imena u knjizi „Anleitung zur Slavonifchen Sprachlehre“ iz 1795.

-o: Andro, Balto, Baro, Beno, Božo, Cvijo, Ćiro, Đuro, Frano, Gabro, Gašo, Gavro, Hristo, Imro, Ivo, Jago, Jero, Joso, Jovo, Krsto, Lovro, Miho, Mojo, Niko, Pavo, Pero, Rafo, Stipo, Šamo, Tuno, Vaso,

-ko: Ferko, Janko, Jerko, Joko, Lacko, Miko, Milko, Miško, Nediljko, Stanko, Vinko, Živko,

-ica: Imrica, Ivica, Nikolica, Petrica, Stipica,

-a: Grga, Iva, Josa,

-ša: Jakša, Pavša, Perša,

1. Tomo Maretić: *Jezik slavonskih pisaca. Prilog istoričkoj gramatici hrvatskoj ili srpskoj*, Rad JAZU knj. 180, Zagreb 1910, str. 158. Zanimljivo je da je u vidu rasprave *Jezik slavonskih pisaca* Tomo Maretić upozorio da neće uzeti u obzir gramatike Matije Antuna Reljkovića, Marijana Lanosovića i Ignjata Alojzija Brlića jer „ni u jednoj od te tri gramatike ne samo nije vjerno prikazan slavonski govor, nego u sve tri ima koješta, što se nije nigdje i nikad među štokavcima govorilo, ili se bar nije govorilo u Slavoniji.“ (N. d., 147)

-šo: Glišo, Lošo, Tešo,
 -čo: Jančo, Marčo,
 -iša: Bariša, Paviša,
 -/j/ak: Bernjak,
 -at: Mijat,
 -eta: Iveta,
 -ina: Đurina,
 -je: Jurje,
 -/j/o: Bernjo,
 -ka: Đuka,
 -zo: Jozo.

Najčešći je tvorbeni sufiks -o u tvorbi muških osobnih imena, a zatim slijede -ko, pa -ica. Tu su sufiksi i danas plodni u tvorbi muških osobnih imena.² U Lanosovićevoj gramatici po tri su imena sa sufiksima -a, -ša, -šo. Danas su sufiksi -ša i -šo manje plodni. O sufiksu -ša doznajemo iz „Tvorbe riječi“ Stjepana Babića: „Izvedenice od imena označuju hipokorističnost s blagom lokalnom obilježenošću: *Īvša, Lŭkša, Nŭkša...*“³ Sufiks -a i danas je plodan u tvorbi hipokoristika od osobnih imena muškog roda. Stjepan Babić upozorava da su takvi hipokoristici dvosložni i da imaju kratkosilazni naglasak.⁴ Lanosovićeva je originalna grafija upravo *Īvva, Jōffa*, što znači da je vokal ispred geminacije kratak. Zato sa sigurnošću možemo reći da je u ova dva imena naglasak ovakav: *Īva, Jōsa*.

Po dva su imena u Lanosovićevu imenaru sa sufiksima -iša, i -čo. Sufiks -iša još je uvijek plodan. Stjepan Babić bilježi ga pod „Ostale pojedinačne sufikse“ i kaže: „Izvedenice su stilski obilježene, a označuju osobe... s mjesno obilježenom hipokorističnošću: *Bàriša, Đùriša, Pèriša, Stàniša...*“ Stjepan Sekereš taj sufiks danas bilježi u slavonskih muških osobnih imena. Tvrdi: „U nekoliko sela mogu se čuti osobna imena muškog roda s nastavkom -iša (Koška, Seona, Podravska Moslavina, Čadavica). U Koški i Seoni takva imena imaju augmentativno značenje, a u Čadavici i Podravskoj Moslavini pejorativno.“⁶

Dva su imena u Lanosovićevoj gramatici sa sufiksom -čo: *Jančo i Marčo*. Taj je sufiks danas neplodan. Ne bilježi ga Stjepan Babić u „Tvorbi riječi“⁷, a imena s tim sufiksom nisu zapisana ni u radu Stjepana Sekereša „Slavonska osobna imena.“⁸ Imena *Jančo i Marčo* nisu zapisana ni u knjizi Mate Šimundića „Rječnik osobnih imena.“⁹

Po jedno osobno ime vezano je uz sufikse -ka, -zo, -ak, -ina, -je, -eta. Sa sufiksom -ka u Lanosovićevu je imenaru zabilježeno ime *Đuka*. Na to ime upozorava i Stjepan Babić u vezi sa sufiksom -ka: „Od skraćene osnove izveden je hipokoristik *Đuka*<*Đurād*.“¹⁰

² Stjepan Babić: *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku. Nacrt za gramatiku*, Djela JAZU, knj. 62, JAZU — Globus, Zagreb 1986. O sufiksu -o v. 908, o sufiksu -ko 913 i o sufiksu -ica 558.

³ N. d., § 1177.

⁴ N. d. § 167.

⁵ N. d. § 1165.

⁶ Stjepan Sekereš: *Slavonska osobna imena*, Onomastica jugoslavica 2, Ljubljana 1970, str. 163.

⁷ N. d.

⁸ N. d.

⁹ Mate Šimundić: *Rječnik osobnih imena*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1988.

¹⁰ N. d., § 857

U Lanosovićevoj je knjizi ime sa sufiksom -zo *Jozo*, a danas u „Tvorbi riječi“ Stjepana Babića nalazimo samo taj isti primjer za spomenuti sufiks.¹¹

Sufiks -ak (Lanosovićevo primjer *Bernjak*) nije danas produktivan.

Zanimljiv je sufiks -eta (*Iveta*). On je i danas plodan „u *striptizeta* i stilski obilježenih imenica *Īveta, Mārketā (Īveta, Māpkeṭa)*...“¹² Taj sufiks u tvorbi muških osobnih imena bilježi i Josip Hamm u Slavonskoj (donjoj) Podravini i tvrdi da se on rabi za „muške deteriorative.“¹³

Lanosović u svojoj gramatici često iste riječi bilježi različitim refleksom *ě*, ikavskim, jekavskim, a rjeđe i ekavskim. Međutim, u imenaru ona imena koja sadrže refleks *ě* zapisana su ikavski: *Vinceslav, Nediljko, Stipica, Stipan, Stipo, Cvijo*. Izuzetak je *Stevan*. Naime, pod natuknicom *Stephan* zabilježeno je *Stipan, Stipo, Stevan*.

U imenu *Paval* završno *l* na kraju sloga nije prešlo u *o*. (Lanosović ima i *Pavo*.)

Muška su osobna imena u Lanosovićevo imenaru u gramatici u najvećem broju biblijska, ali ima i narodnih. Npr. *Cvijo* (s.v. *Florian*), *Miroslav* (s.v. *Friderich*), *Živko* (s.v. *Vital*), *Milko, Milovan* (s.v. *Gratian*).

Rečeno je već da autor sam ništa ne govori o tomu koje je od imena umanjenica, koje uvećanica, pogrdnica i sl. U nekim slučajevima o tomu možemo nešto saznati prema njemačkoj natuknici. Tako uz *Stephan* autor bilježi *Stipan, Stipo, Stevan*, a uz *Stephel* — *Stipica*. Prema tomu, možemo zaključiti da *Stipan, Stipo* i *Stevan* nisu stilski obilježena imena, a *Stipica* jest. Uz neke njemačke natuknice ima i do šest domaćih imena. Npr. uz *Georg* domaća su imena *Đurađ, Đuro, Đuka, Đurina, Jurje, Jurađ*. Ili uz *Joseph* — *Josip, Josa, Joso, Jozo, Joko, Josif*. Uz manji broj njemačkih natuknica javlja se samo jedno domaće ime. Npr. *Franz* — *Frano, Florian* — *Cvijo, Markus* — *Marko*.

Neka imena iz Lanosovićevo imenara nisu zapisana u Rječniku JAZU¹⁴, kao npr. *Antolija, Balto* (od *Baltazar*), *Bernjo* (od *Bernardin*), *Efrem, Bogomir, Šamo* (od *Solomun*), *Jančo, Marčo* (od *Martin*) itd. Ako usporedimo muška osobna imena što ih nalazimo zapisana u Lanosovićevoj gramatici s onima danas, zapisanim u „Rječniku osobnih imena“ Mate Šimundića¹⁵, vidjet ćemo da samo mali broj imena iz Lanosovićevo imenara nije zapisan u „Rječniku osobnih imena“. Nisu zapisana u Šimundićevo rječniku ova imena: *Jančo, Lošo* od *Lovinac* (*Lošo* je u „Rječniku osobnih imena“ izvedenica od *Beloš* i *Miloš*), *Šamo*.

Ženskih je osobnih imena u Lanosovićevoj gramatici manje nego muških. Tvore se ovim sufiksima:

- a: Aga, Bara, Beta, Ceca, Dora, Kata, Kola, Liza, Mara, Pola, Veva,
- ica: Agica, Anica, Barica, Betica, Dorica, Franica, Ivanica, Katica, Milica,
- /j/a: Ivanja, Janja, Kaja, Staža,
- ka: Joka, Orka, Savka, Verka,
- ika: Lizika,

¹¹ N. d., § 967

¹² Stjepan Babić, n. d., 1158

¹³ Josip Hamm: *Štokavština Donje Podravine*, Rad JAZU 275, Zagreb 1949. str. 48.

¹⁴ *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti*, Zagreb 1880—1976, knj. I—XXIII.

¹⁵ N. d.

-uša: Kатуша,
-uška: Anuška.

Najčešći su sufiksi u tvorbi ženskih osobnih imena na -a, -/j/a i -ica u Lanosovićevoj knjizi. To su i danas plodni sufiksi u tvorbi ženskih osobnih imena. Nešto je manje plodan sufiks -ka. (Zabilježila sam četiri imena s tim sufiksom u Lanosovićevo imenaru). Sufiks -ika (*Lizika*) još je uvijek plodan. U vezi s njim Stjepan Babić tvrdi: „Često se tim sufiksom tvore hipokoristici, ali lokalno obilježeni pa se u književnom jeziku upotrebljavaju prvenstveno u humorističkom stilu ili humoristički intoniranim rečenicama, u dijalogu i sl.“¹⁶ Sufiks -uša (*Katuša*) plodan je i danas: „U hipokorističnom značenju s lokalnom vrijednošću sufiks -uša dolazi u imenima kao *Anuša*, *Maruša*...“¹⁷ U Slavonskoj Podravini taj sufiks bilježi Josip Hamm u Satnici, napominjući da je „nekoć bio mnogo rašireniji“, a da sada (1949) služi za izražavanje deteriornosti.¹⁸ I Stjepan Sekereš bilježi taj sufiks u Slavonskoj Podravini (u Bizovcu i Donjem Miholjcu)¹⁹. On tvrdi da sufiks -uša danas ima pejorativno značenje. Sufiksom -uška u Lanosovićevoj se gramatici tvori ime *Anuška*. Danas je taj sufiks manje plodan. Stjepan Babić bilježi ga u riječima *pèruška* i *zmijuška* a ne spominje tvorbu ženskih osobnih imena tim sufiksom.²⁰

Najviše ima domaćih ženskih osobnih imena u Lanosovićevoj gramatici uz natuknicu *Catharina*: *Kata*, *Kaja*, *Katarina*, *Katuša*, *Katica*. Nešto je manje domaćih imena uz natuknice *Johanna*: *Ivanja*, *Ivica*, *Ivanica*, *Joka* i *Maria*: *Marija*, *Marica*, *Mara*, *Milica*.

Neobično je što s. v. *Urfula* stoji kao domaće ime samo *Orka*. U Rječniku JAZU piše da je *Orka* „nekako“ žensko ime i da se javlja u Reljkovićevim i Kanižličevim djelima. U Šimundićevo „Rječniku osobnih imena“ *Orka* je zabilježena kao izvedenica od mnogih ženskih imena, između ostalih i od *Orsula*.

Uz natuknicu *Cunegundis* javlja se samo jedno domaće ime — *Kinga*. U Rječniku JAZU imena *Kinga* nema. U „Rječniku osobnih imena“ Mate Šimundića zapisano je ime *Kinga*, ali samo „od engl. king — kralj“, što znači da *Kinga* danas ili nije izvedenica od *Kunigunda*, ili nije kao takva zapisana u spomenutom rječniku.

Pod natuknicom *Sufanna*, *Suschen* Lanosović bilježi domaća imena *Savka*, *Žuža*, *Soja*. U Rječniku JAZU samo za *Žužu* piše da je hipokoristik od *Suzana*, ali za *Savku* piše da je hipokoristik od *Jelisaveta* ili *Sabina*. Za *Soju* u Rječniku JAZU piše da je hipokoristik od *Sofija*. U „Rječniku osobnih imena“ Mate Šimundića zabilježeno je da je *Savka* „odmil. od Sava, ž.“ i izvedenica od više ženskih imena (*Elisaveta*, *Hrisava*, *Jelisava*...), ali ni jedno od njih nije *Suzana*. Za *Žužu* u „Rječniku osobnih imena“ piše da je odmilica od *Žužana* („mađ. Zsuzsanna od lat. Susanna“). *Soja* je u spomenutom rječniku izvedena od dvanaest imena (*Slobodana*, *Slobodarka*, *Slobodinka*...), ali se *Soja* od *Suzana* ne spominje.

Neobično je što Lanosović uz domaća imena s. v. *Maria* bilježi uz *Marija*, *Marica*, *Mara* — i *Milica*. Moguće je da je Marijan Lanosović „preveo“ to ime. Naime,

¹⁶ N. d. § 877.

¹⁷ Stjepan Babić, n.d., § 1147.

¹⁸ N. d., § str. 47.

¹⁹ N. d., § str. 167.

²⁰ N. d. § 885.

²¹ Bratoljub Klaić: *Veliki rječnik stranih riječi*, Zora, Zagreb 1972.

u „Velikom rječniku stranih riječi“ Bratoljuba Klaića²¹ čitamo da riječ *Marija* po nekima „potječe iz staroegipatskog jezika i znači 'ona koju bog voli'“. Ako je Lanosović mislio na to značenje, tada je mogao „prevesti“ ime s *Milica*, tj. koja je (bogu) mila. Takvo je objašnjenje moguće prihvatiti jer je i neka druga imena prevodio. Tako s.v. *Natalis* ima *Božo* (prema Klaićevu rječniku *Natalis* znači „rođen na Božić“), s. v. *Friderich* ima *Miroslav* (prema Klaićevu rječniku *Fridrik* znači „knez mira“), s.v. *Gottfried* ima *Bogomir*, s.v. *Gottlieb* — *Bogoslav*, s.v. *Gratian* — *Milko*, *Milovan*, s.v. *Florian* — *Cvijo*, s.v. *Vital* — *Živko*. U vezi s takvim „prevođenjem“ imena valja dodati jednu zanimljivost. Naime, u prvomu dijelu Lanosovićeve knjige, onomu čisto gramatičkom, govoreći o tomu koje su imenice ženskoga roda, između ostalog tvrdi: „Was im Ge talt eines Weibes abgemahlen wird; als: *Vojna*, *Zatočnica*, *Bellona*, die Kriegsgöttinn: *Sjevka*, *Sjevina*, *Ceres*, die Feldgöttinn: *Vila*, *Hecate*: *Boginja*, *Slavina*, *Juno*, *Mudrica*, *Minerva*: *Hudoba*, *Hudina*, *Ninga*, *Proferpina*: *Čistlika*, *Lipotica*, *Hvoja*, *Siba*, *Bludica*, *Krasnovica*, *Venus* etc. (Domaća sam imena transkribirala). Zanimljivo je ovdje da Lanosović antička imena božica zamjenjuje domaćima koja sam stvara. Budući da su takva imena nastala na drugi način od onih u imenaru, o njima neću ovdje govoriti. Na njih sam samo upozorila da ilustriram kako Lanosović, gdje god je to moguće, strane riječi, pa čak i imena, zamjenjuje domaćima.

Tvorba osobnih imena u gramatici Marijana Lanosovića iz 1795. uglavnom je sufiksalna. Nekoliko je imena nastalo i složenom tvorbom (*Bogomir*, *Bogoslav*, *Miroslav*). Autor postupa u imenaru slično kao i u rječniku iza njega. Najprije daje njemačku natuknicu, zatim često više domaćih sinonima, i najzad mađarski adekvat. Tako u rječniku u drugom dijelu knjige „Anleitung“ nalazimo na primjer: *Kifte*, sklopnica, škrinja, sanduk, *Lada*. Ili, *Speife*, brašno, jilo, jistje, *étek*. (Domaće riječi transkribiram).

Marijan Lanosović u svojoj je gramatici dao i neke dijelove koji u prvi trenutak djeluju kao da gramatici ne pripadaju. Takvi su dijelovi rječnik, popis imena, obrasci razgovora i pisama. U skladu je to s nastojanjima naših starih jezikoslovaca da daju što potpunije jezikoslovno djelo. (Ipak, ni jedan od njih, osim Lanosovića, nema popisa osobnih imena). Nižući više domaćih imena uz njemačku natuknicu u popisu imena, autor nam pokazuje na koji su se način naša imena izvodila, koja imena imaju više izvedenih oblika, a koja manje, postaje nam jasnija veza između pojedinih izvedenih oblika i osnovnog, možemo zaključiti kakva je tvorba osobnih imena u 18. stoljeću. A to pripada gramatici.

Koliko mi je poznato, ovo je prvi naš imenar osobnih imena u hrvatskim gramatikama.

D o d a t a k

U dodatku dajem popis imena iz Lanosovićeve imenara. Domaća imena donosim transkribirano, a njemačka i mađarska u originalnoj grafiji. Redosljed je imena, razumljivo, Lanosovićev. Čini mi se da je to potrebno radi potpune informacije.

Agnes, *Agneza*, *Janja*, *Agnes*
Ambrosius, *Ambroža*, *Ambrus*
Andreas, *Andria*, *Andro*, *András*
Anastafia, *Staža*, *Anaztáfia*
Antonius, *Antun*, *Antolia*, *Tuno*, *Antol*
Apollonia, *Pola*, *Apolka*

Anna, Ana, Anica, Anuška, *Anna*
Agatha, Agica, Aga, *Agatha*
Augustinus, Augustin, Jago, *Agotton*
Balthasar, Balto, *Bóldifzár*
Barbara, Barica, Bara, *Borbara*
Bafilus, Vasilija, Vaso, *Bafilus*
Bernardinus, Bernjo, Bernjak, Bernardin, *Bernardinus*
Benedictus, Beno, Benedik, *Benedek*
Bartholomaeus, Bartol, Bariša, Baro, *Bertalan*
Blafius, Blaž, *Balás*
Catharina, Kata, Kaja, Katarina, Katuša, Katica, *Katalin*, *Katicza*
Calpar, Gašo, Gašpar, *Gálpár*
Christus, Krst, Isukrst, *Kriztus*
Christian, Hristo, *Kriztian*
Cunegundis, Kinga, *Kunegunda*
Coleta, Kola, *Koleta*
Christophorus, Krsto, *Kristof*
Cofmas, Kuzman, *Kozma*
Cyrillus, Čiro, *Tzyrillus*
Cecilia, Ceca, *Tzetzilka*
Demeter, Mitar, Dimitar, Dimitrija, *Demeter*
Dionysius, Dionisija, *Dienes*
Dominicus, Nediljko, Dominik, *Domonkos*
Dorothea, Dora, Dorica, *Dorotya*
Dintel, Kristina, *Kriztanka*
Dreyfältigkeit, Trojstvo, *Sz. Háromság*
Elias, Ilija, *Illés*
Elifabeth, Beta, Liza, Elizabeta, *Erzsébet*, *Őrztel.*
Engel, Andeo, *Angyal*
Ephraim, Efrem, Jevrem, *Efrem*
Emericus, Emerik, Imro, Imrica, *Imre*
Ferdinand, Ferko, Ferdinando, *Ferdinand*
Franz, Frano, *Ferentz*
Franciska, Franica, *Frantzika*
Friderich, Miroslav, *Friderik*
Florian, Cvijo, *Florian*
Gott, Bog, *Isten*
Gabriel, Gabro, Gavro, Gavriilo, *Gábor*
Georg, Đurađ, Đuro, Đuka, Đurina, Jurje, Jurad, *György*
Gerhard, Gerardo, *Gellért*
Gottfried, Bogomir, *Gottfrid*
Gregor, Grgur, Grga, Gligorija, Glišo, *Gergely*
Gottlieb, Bogoslav, *Gottlib*
Gratian, Milko, Milovan, *Grazián*
Genoveva, Veva, *Genoféva*
Hans, Ivša, Janko, Iveta, Iva, *Janós*
Hänschen, Ivica, Jančo, *Jantsi*
Hieronimus, Jerolim, Jerko, Jero, *Hyeronimus*
Johannes, Ivan, Jovo, Jovan, Ivo, *Janos*
Johanna, Ivanja, Ivica, Ivanica, Joka, *Johànka*
Jakob, Jakov, Jakob, Jakša, *Jakab*
Johannes Chriofolt, Ivan Zlatousti, *Arany Izajú János*
Joseph, Josip, Josa, Joso, Jozo, Joko, Josif, *Jósef*
Ladislaus, Lacko, *Láfzló*
Leonhard, Linardo, *Lénárd*

Lorenz, Lovrinac, Lovro, Lošo, Lórintz
Lieferl, Lischen, Lilette, Betica, Lizika, Orzlike
Margaretha, Marga, Margarita, Margit
Markus, Marko, Márk
Martinus, Martin, Marčo, Márton
Maria, Marija, Marica, Mara, Milica, Maria, Maris
Michael, Mihojlo, Miho, Miko, Miško, Mijat, Mihály
Moyfes, Moles, Mojsija, Mojo, Moyzes
Natalis, Božo, Natalis
Nikolaus, Niklas, Niko, Nikola, Nikolaja, Nikolica, Miklós
Paulus, Pavo, Paval, Paviša, Pavša, Pal
Peter, Petar, Pero, Petrica, Perša, Péter
Raphael, Rafo, Rafael
Rofel, Ruža, Rózfa
Salomon, Solomun, Šamo, Salomon
Stephan, Stipan, Stipo, Stevan, Ilván
Stephel, Stipica, Pifta
Stanislaus, Stanko, Stojan, Stanizlaus
Sulanna, Suschen, Savka, Žuža, Soja, Zlufa
Theodor, Todor, Tešo, Tódor
Veit, Vid, Vid
Veronika, Verka, Veronika
Vincenz, Vinko, Vintze
Vital, Živko, Vitalis
Urfula, Orka, Orfolá
Wenzel, Vinceslav, Ventzei
Zacharias, Zaharija, Zakarija, Zakariàs

Ljiljana KOLENIĆ

CONSTRUCTION OF THE PERSONAL NAMES IN
 MARIJAN LANOSOVIC'S GRAMMAR FROM 1795

Summary

The Grammar of Marijan Lanosovic was first published in Osijek, in 1778, titled as „Neue Einleitung zur Slavonischen Sprache.“ In the year of 1795, the third edition of this grammar, was published, titled as „Anleitung zur Slavonischen Sprachlehre.“ Beside the grammatical material, in all three editions there were also a dictionary, letter and colloquial patterns, and a list of common personal names. In this work the list from the third edition is presented, with the largest number of names. Here can be noticed the way of their construction, and what the Marijan Lanosovic Grammar patterns look like. The suffix forming was used in the most of the cases translated, but there were also some examples of the compound forming. For masculine gender, the most frequent are suffixes *-o*, *-ko* and *-ica* and *-a*, and *-ica* for feminine gender. Some of the names were translated by the author (*Friderich — Miroslav*, for example). This is also our first List of the personal names, in all Croatian grammars.